

Forum for kontroll og tilsyn

Dato	28.04.2025
Vår referanse	2022/381-56
Dykkar referanse	
Sakshandsamar	Stian Skår Ludvigsen
E-post	Stian.Skar.Ludvigsen@vlfk.no
Telefon	413 22 734

Svar på høring - anbefalinger for virksomhetsbesøk

Sekretariat for kontrollutvalet, Vestland fylkeskommune, er for tida sekretariat for 14 kommunar og to fylkeskommunar.

På dei neste sidene kjem vårt høyringssvar til rettleiaren for verksemdbesøk. For å gjere det enklare å kunne ta inn våre kommentarar i rettleiaren, er teksten i dette høyringssvaret på bokmål.

Med helsing

Hogne Haktorson
kontrollsjef

Stian Skår Ludvigsen
seniorrådgjevar

Brevet er elektronisk godkjent og har difor inga handskriven underskrift

Generelt

Virksomhetsbesøk kan vere aktuelt i flere av våre kommuner.

Generelt ønsker vi en slik veileder, og vi takker for muligheten til å komme med innspill. Vi har mange innspill, men de skal ikke leses som kritikk av veilederen eller arbeidet som er gjort, men er et uttrykk for viktigheten av den.

Det er generelt viktig å være obs på at virksomhetsbesøk kan være nokså tid-, ressurs- og plasskrevende, skape ekstra oppmerksomhet om virksomhet eller sak, skape ekstra forventninger hos ansatte og innbyggere, og komme i tillegg til de politiske fagutvalgene sine besøk. Sekretariat og kontrollutvalg skal derfor ikke ta lett på slike besøk, og veilederen blir da svært viktig hjelpemiddel.

1. Innledning

Både under 1.1. Definisjoner og 1.3 Presiseringer og avgrensinger bør det tydeliggjøres at begrepet "virksomhet" også gjelder kommunale enheter og avdelinger (jf. at det senere er omtalt for eksempel rektor og elever).

2. Anbefalinger

2:

Jf. siste avsnitt i generell kommentar, bør ad-hoc virksomhetsbesøk unngås. Vi foreslår følgende ordlyd:

Virksomhetsbesøk bør ikke gjennomføres på kort varsel. Kontrollutvalget kan vurdere virksomhetsbesøk i forbindelse med utarbeidelse av årsplan, der det prioriterer hvilke virksomheter som skal besøkes, samt tidspunkt, formål og omfang. Ad-hoc initiering av virksomhetsbesøk bør unngås.

3:

Vi støtter oss til Revisjon Øst sitt høringssvar, og foreslår at første kulepunkt skrives om:

Virksomheten er aktuell for forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll. Besøket kan gjennomføres enten før en eventuell bestilling, eller i forbindelse med kontrollutvalgets behandling etter at det er levert en forvaltningsrevisjon og/eller en eierskapskontroll.

Tredje og fjerde kulepunkt bør ha kommentarer eller fotnoter om ekstra forsiktighet fra kontrollutvalget sin side. Virksomhetsbesøk på bakgrunn av medieoppmerksomhet og politisk aktualitet skaper risiko for at besøket kan ta form av høring, og/eller uklar rolleavgrensning mot politiske fagutvalg sin interesse for virksomheten.

4:

Vi foreslår følgende tillegg, gjerne før nåværende ordlyd:

Ved valg av enheter som kan være aktuelle for besøk fra andre politiske utvalg i kommunen bør sekretariatet avklare om det er aktuelt med felles besøk.

5:

Det bør komme tydeligere frem at første kontakten skal være med kommunedirektøren for enheter og avdelinger som ligger under kommunedirektørs styring. For virksomheter med eget styre, bør styreleder også informeres om ønsket.

Forslag til ny ordlyd:

Sekretariatet bør først ta skriftlig kontakt med kommunedirektøren eller daglig leder, og avtale tema og tidspunkt for besøket. Kommunedirektøren kontaktes vedrørende enheter og avdelinger som ligger under kommunedirektørs styring. For virksomheter med eget styre, bør styreleder også informeres om ønsket.

6:

Dette har stor risiko for å gli over i høring slik det her er formulert. Det er kommunedirektør eller daglig leder som informerer om virksomheten, og avtale om hvem KD/DL stiller med til orientering må gjøres med KD/DL. Sekretariatet kan signalisere ovenfor KD/DL hvem som er ønskelig å treffe under virksomhetsbesøket, men enhetsledere, ansatte, pårørende, brukere, elever og andre kontaktes ikke direkte av sekretariatet uten nærmere avtale med kommunedirektør eller daglig leder.

Det er også viktig å være tydelige på formålet med besøket og orienteringene som skal gis, og om hvilken rolle kontrollutvalget har, slik at deltakerne vet hva som forventes. Dersom enheter som er en del av en større avdeling/fagområde besøkes, vil kontrollutvalget normalt ikke ha i oppgave å kontrollere enkeltobjekt, så det bør komme tydelig frem i henvendelsen at besøket ikke har til hensikt å kontrollere objektet særskilt, men for eksempel ha til formål å gi kontrollutvalgets medlemmer kunnskap om sektoren gjennom virksomhetsbesøket.

8:

Her bør det klargjøres om det foreslås at virksomhetsbesøket skal knyttes til kontrollutvalgets vedtak om møteplan/årsplan - altså at dersom ønske om virksomhetsbesøk kommer opp underveis i møteperioden, så fatter man vedtak om endring i årsplanen.

Uavhengig av dette, har vi forslag til følgende tillegg til punkt 8:

Saken bør ikke fremmes uten forslag til vedtak. Sekretariatet bør innstille på at kontrollutvalget tar presentasjonen av virksomheten til orientering. Dersom sekretariatet er av den oppfatning at det kan bli aktuelt for kontrollutvalget å fremme forslag til oppfølging av virksomhetsbesøket, bør dette komme tydelig frem i saksframlegget for å gjøre utvalget og KD/DL oppmerksom på at dette kan være aktuelt, og på evt. problemstillinger som kan være aktuelle.

9:

Lukking av møtet kan rette uintendert oppmerksomhet mot virksomheten. Vi foreslår følgende tillegg til punktet:

Dersom lukking av møtet er aktuelt bør sekretariatet i samråd med utvalgsleder vurdere hensiktsmessigheten med virksomhetsbesøket, og vurdere om orienteringen da er bedre egnet i utvalgets faste/vanlige møterom.

11:

Jfr andre avsnitt i kommentar til # 6.

12:

Jfr første avsnitt i kommentar til # 6. Det er kommunedirektør/daglig leder eller den vedkommende velger å orientere for seg som representerer virksomheten. Forslag til ny ordlyd:

Kommunedirektør eller daglig leder orienterer om virksomheten sitt arbeid. Det vil være normalt at kontrollutvalget tas med på en omvisning.

13:

Som over. Her er det viktig at det er kommunedirektør/daglig leder som orienterer og svarer på spørsmål, eller at den som svarer på spørsmål gjør det på vegne av kommunedirektør. Ellers risikerer man at møtet kan utvikle seg til å få en karakter av høring.

Nytt nummerert punkt:

Ved evt. medieinteresse for virksomhetsbesøket er det kommunedirektør/daglig leder som representerer virksomheten, og utvalgsleder som representerer kontrollutvalget.

14:

Tillegg etter andre setning:

Ved oppsummering av muntlige orienteringer, bør oppsummeringen sjekkes av med kommunedirektør eller daglig leder for at det ikke fremkommer noe i offentlig protokoll som ledelsen ikke kan stå inne for at de har orientert om.

16:

Tillegg etter første setning:

Dette kan gjøres i forbindelse med behandling av neste års møteplan.